

Doświadczenia w Monitorowaniu WNZ w Izolacji Transformatorów Energetycznych

W. Kołtunowicz, OMICRON Energy Solutions

PD Definition According to IEC 60270

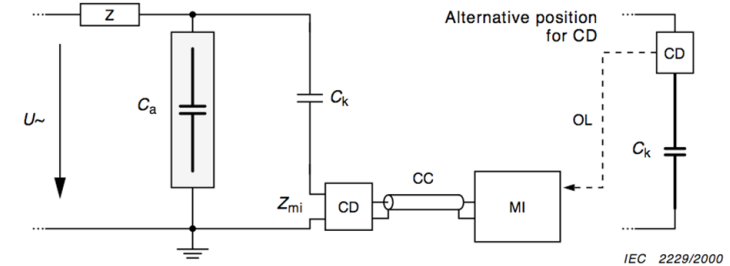
Partial Discharge (PD) - localized electrical discharge that only partially bridges the insulation between conductors and which can or can not occur adjacent to a conductor

- **PD** are in general a consequence of local electrical stress concentrations in the insulation or on the surface of the insulation
- **PD** generate electromagnetic signals
- **PD** are often accompanied by emission of sound, light, heat, and chemical reactions

PD detection methods

➤ Electrical:

- Conventional (acc. IEC 60270)
- HF/VHF/UHF

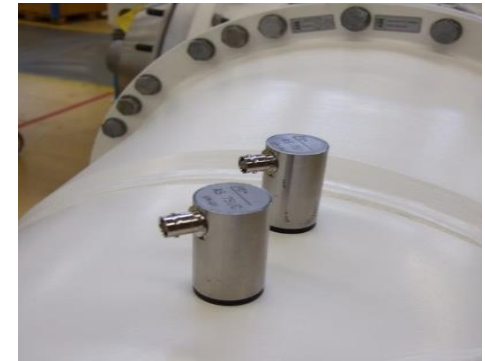

➤ Nonelectrical:

- Acoustic
- Optical
- Chemical

UHF

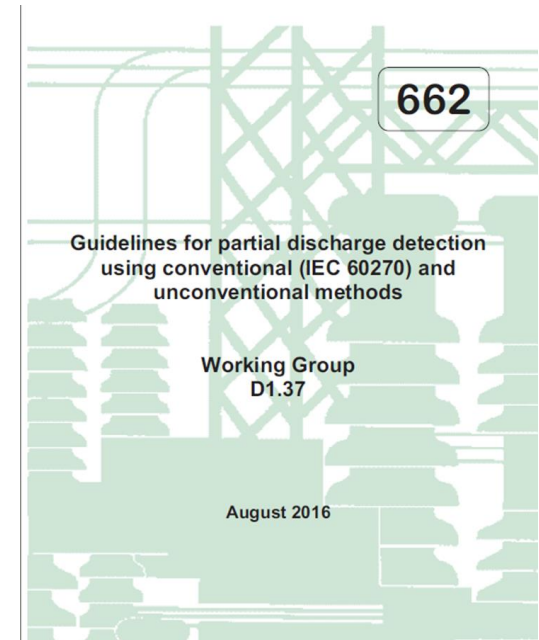
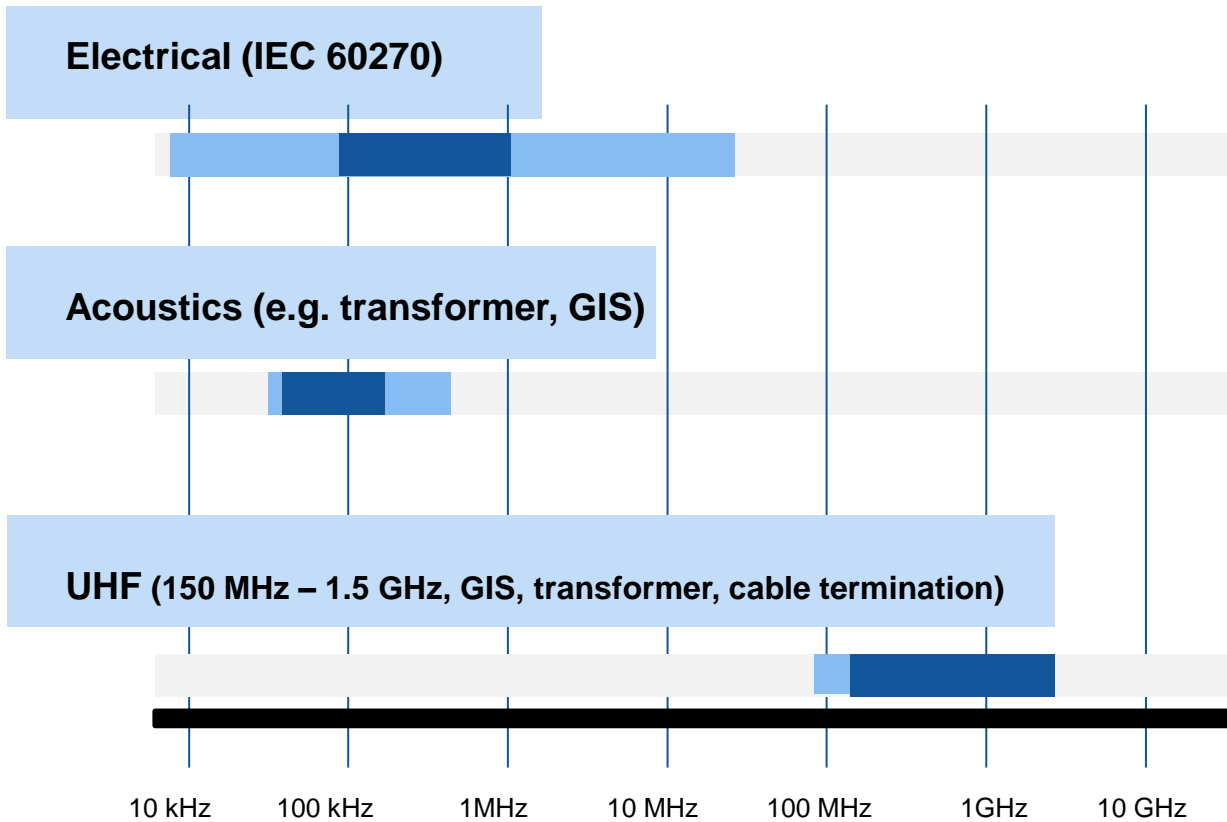
Acoustic

*Optical
(CESI)*

PD detection methods

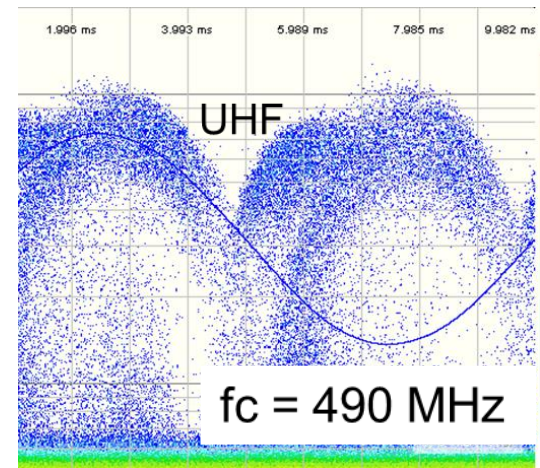
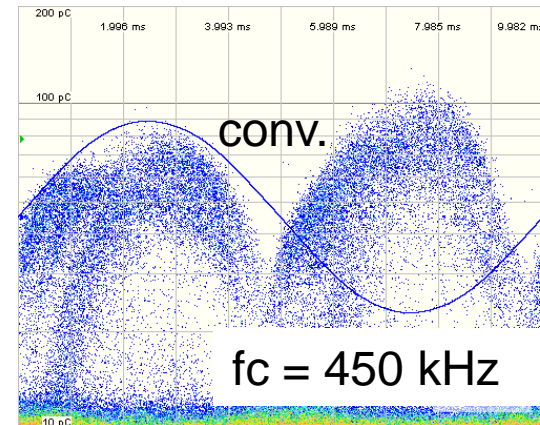
HV Component	Generator	Transformer	HV Cable	GIS
Insulation	Mica	Paper-oil	XLPE Oil	Epoxy Gas
PD Sensor	CC HFCT	CC, UHF Acoustics	HFCT CC UHF	UHF Acoustics

Why PD measurements ?

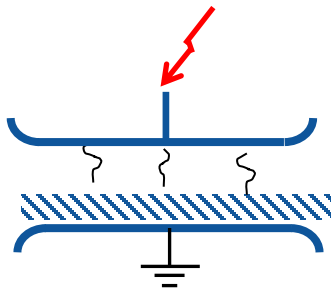
Non-destructive test method to:

- detect critical defects
- localize defects
- recognize defects
- access the risk

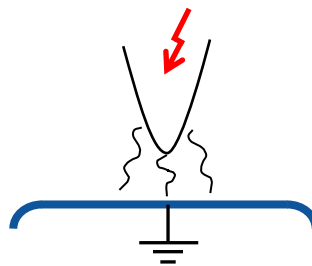

PD classification

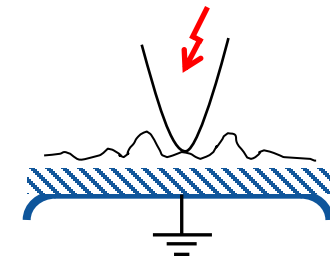
- **Internal discharges** occurring in voids or cavities within solid or liquid dielectrics
- **Surface discharges** appearing at the boundary of different insulation materials
- **Corona discharge** occurring in gaseous dielectrics in the presence of inhomogeneous fields
- **Treeing discharges** in solid dielectrics forming discharge channels (**treeing**)

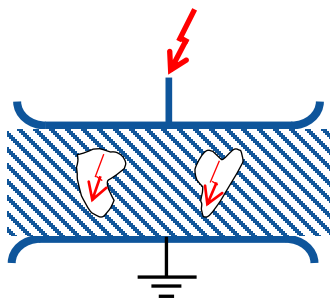
Discharge in laminated material

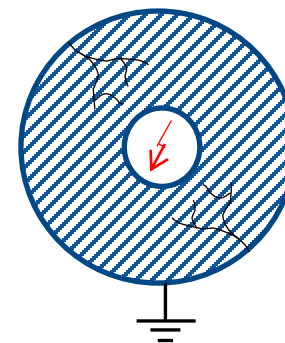
Corona discharge

Surface discharge

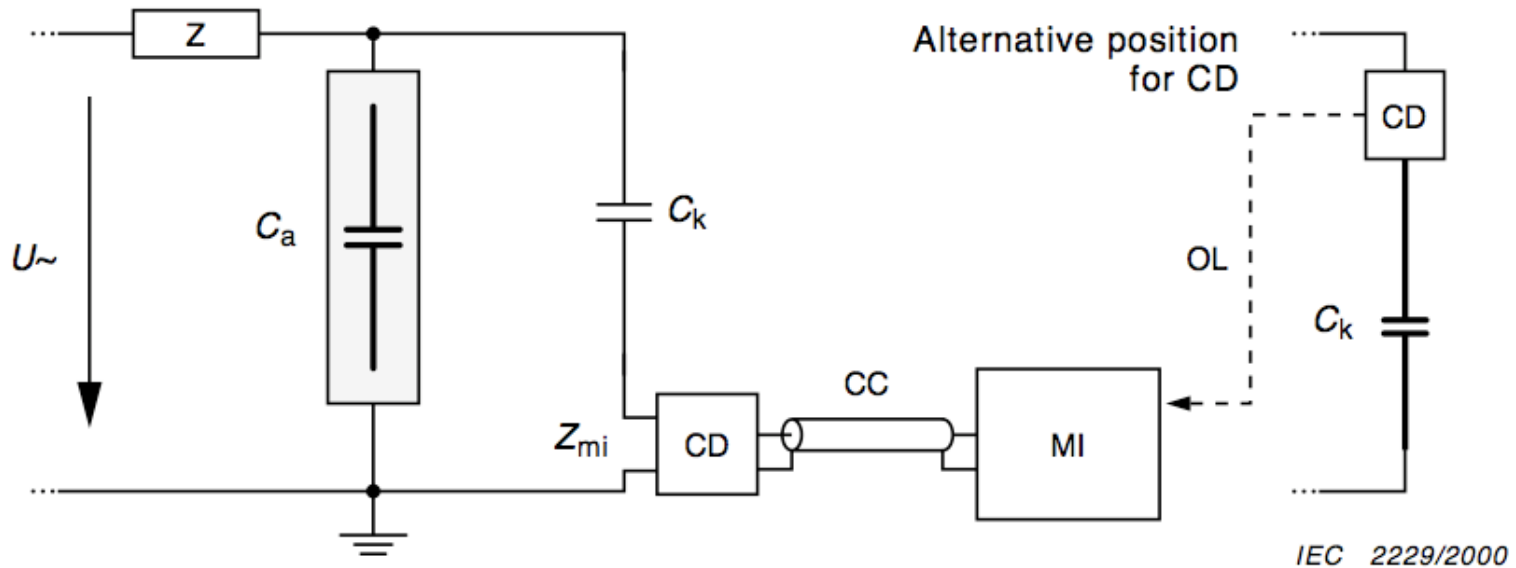

Cavity discharge

Treeing

Basic measurement circuits

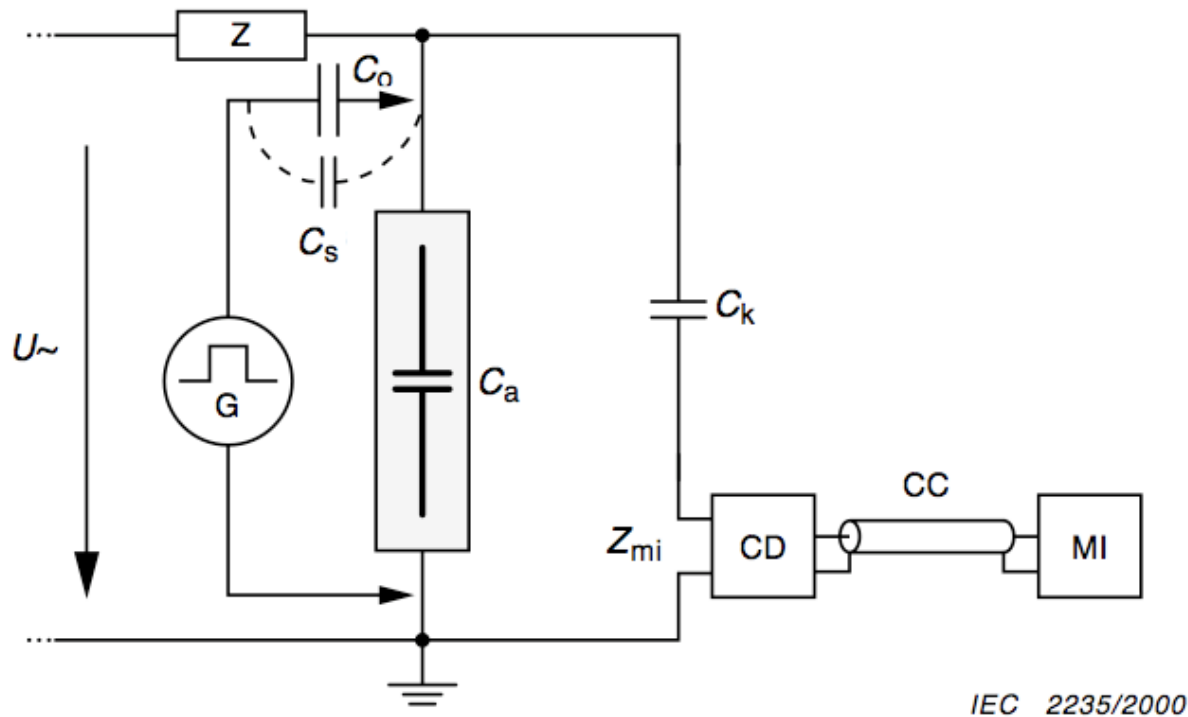

Figure 1a – Coupling device CD in series with the coupling capacitor

Components

- $U_{\sim}$ high-voltage supply
- Z_{mi} input impedance of measuring system
- CC connecting cable
- OL optical link
- C_a test object
- C_k coupling capacitor
- CD coupling device
- MI measuring instrument
- Z filter

PD calibration

Components

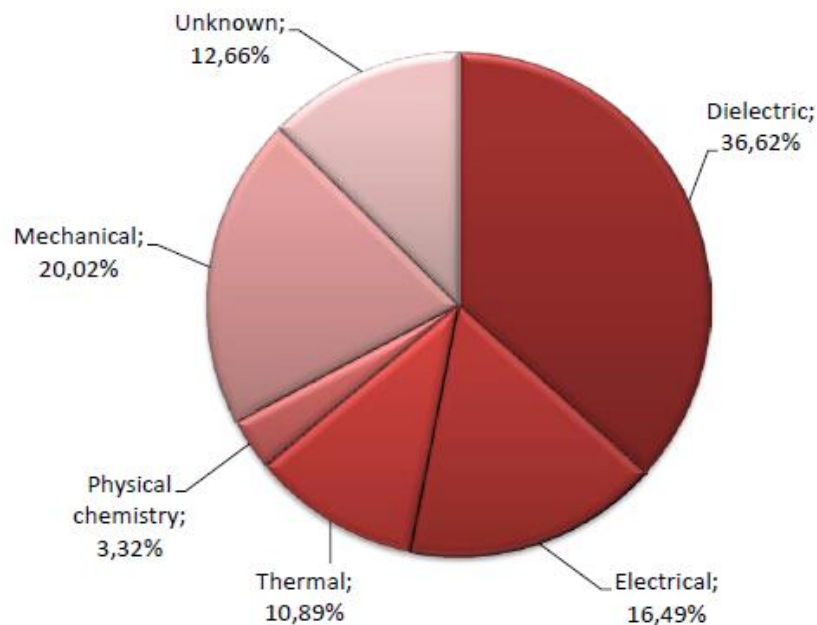
- $U_{\sim}$ high-voltage supply
- G step voltage generator
- C_0 calibration capacitor
- Z_{mi} input impedance of measuring system
- CC connecting cable
- C_a test object
- C_k coupling capacitor
- CD coupling device
- C_s stray capacitance
- MI measuring instrument
- Z filter

IEC 2235/2000

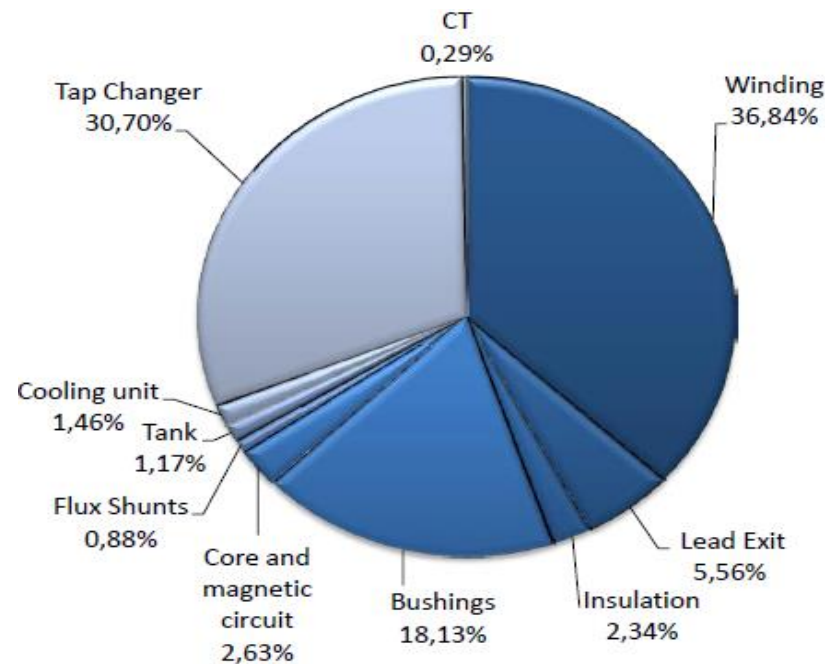
Figure 4a – Coupling device CD in series with the coupling capacitor

Monitorowanie transformatorów mocy

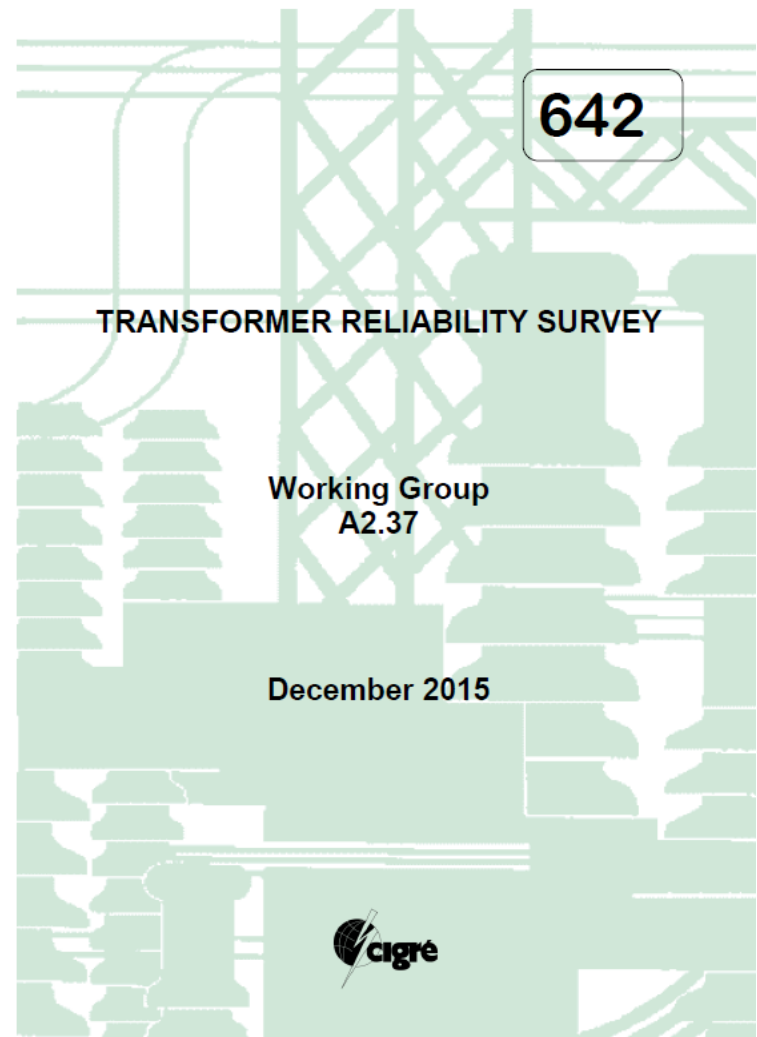
Analiza przyczyn 964 awarii

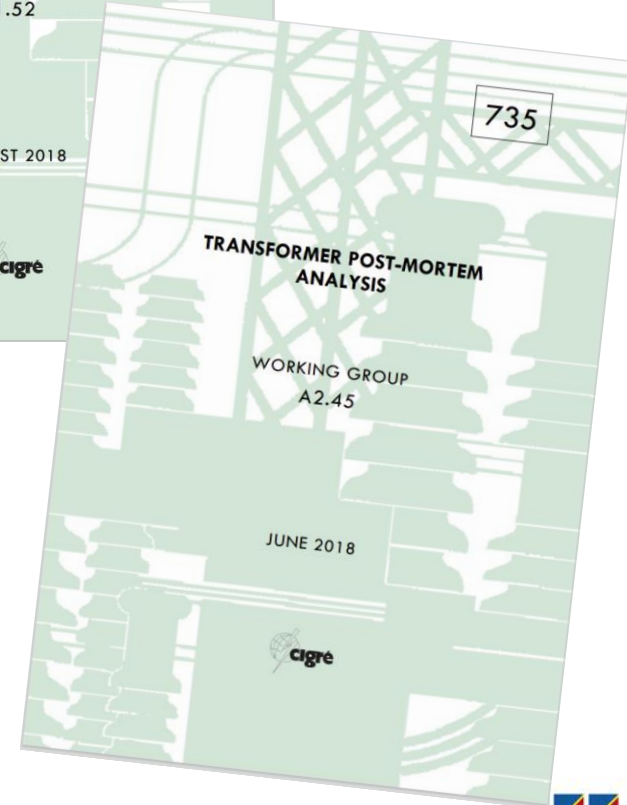
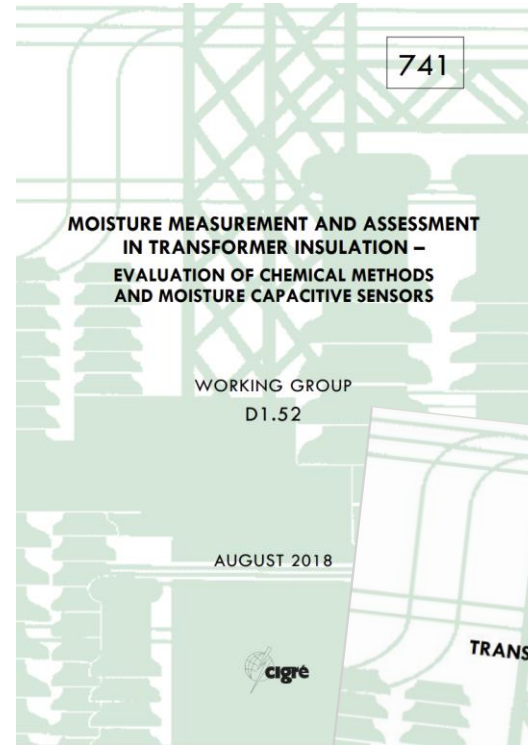
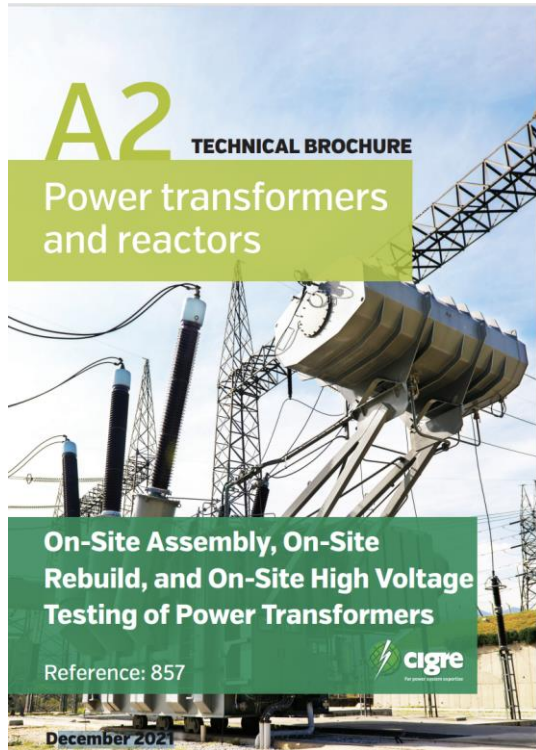
Lokalizacja miejsca awarii w transformatorach wyprodukowanych po 1980 r. (342 awarii, $U \geq 100$ kV)

CIGRE TB 642 “Transformer reliability survey” - 2016

Technical Brochures of CIGRE

Technical Brochures of CIGRE

Monitorowanie transformatorów mocy

Transformatory: 2 × 130 MVA, 230/115/48 kV

T1:

1967: Instalacja

1984: Przeniesienie z A do B

1993: Przewożenie części aktywnej

2005 - 2007: On-line oil reclamation

2010: Wymiana przepustu w fazie U

T2:

1973: Instalacja

..regularne przeglądy przełącznika zaczerpów

..regularne przeglądy systemu chłodzenia

Metody pomiaru wnz

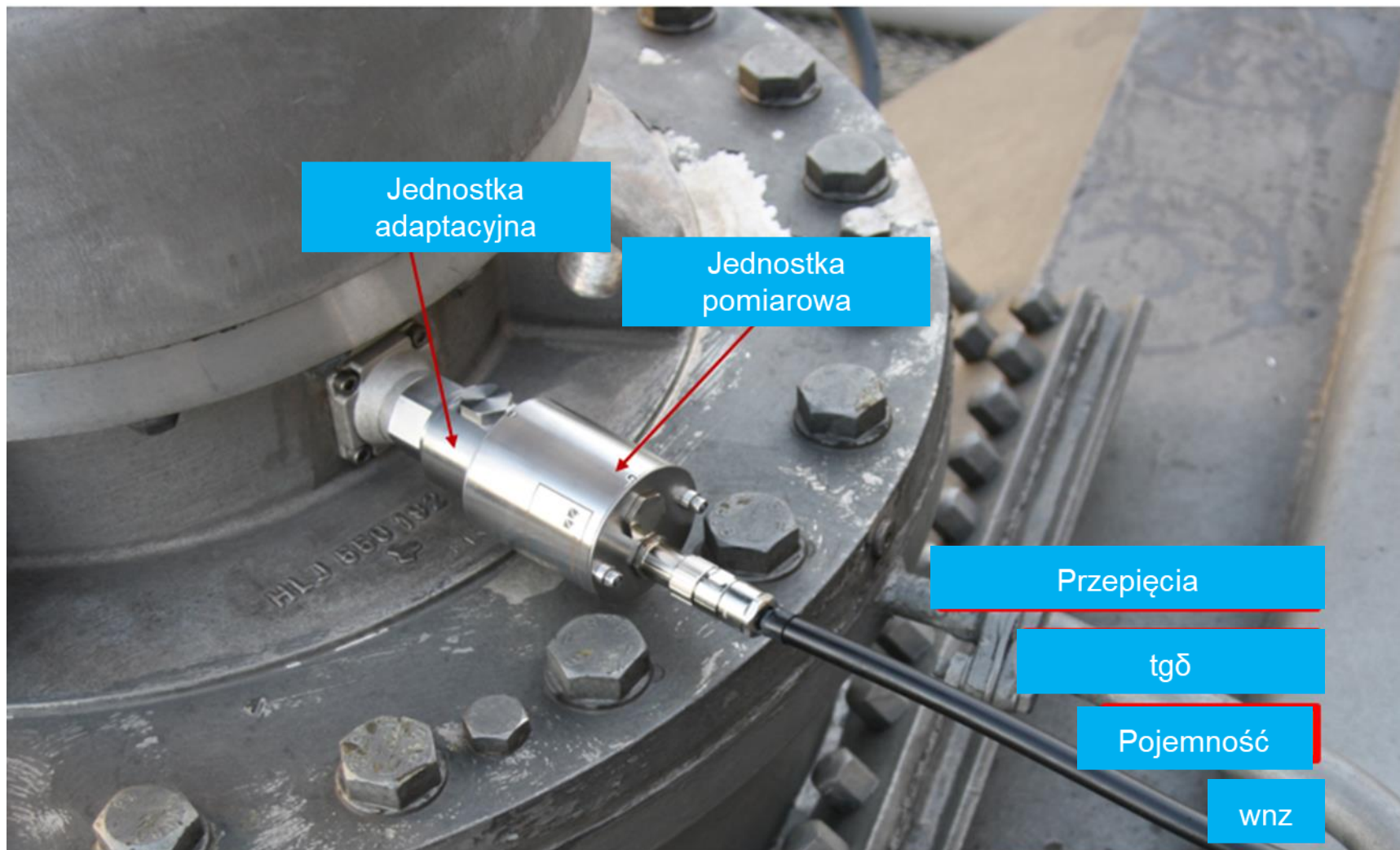
	Zalety	Wady
DGA	<ul style="list-style-type: none"> • Prosta i jednoznaczna metoda interpretacji w przypadku pojedynczych defektów	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom wiedzy specjalistycznej wymagany w przypadku istnienia kilku typu defektów jednocześnie • Stosunkowo niska dokładność w przypadku monitorowania on-line
PD	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwia lokalizację defektów skracając czas naprawy • Możliwość wykrycia defektów w początkowej fazie ich oddziaływania	<ul style="list-style-type: none"> • Aby wyjaśnić niektóre wyniki, potrzebny jest wysoki poziom doświadczenia użytkownika • Trudność w ustawianiu wartości progowych przy monitorowaniu ciągłym

Monitorowanie transformatorów mocy

Transformatory: 2 × 130 MVA, 230/115/48 kV

	Wielkości mierzone	Uzwojenia	Przepusty
Off-line	DGA (H ₂ , CH ₄ , C ₂ H ₆ , C ₂ H ₄ , C ₂ H ₂ , CO, CO ₂)	X	
	Wilgoć w oleju	X	
On-line	wnz mierzone na zaciskach pomiarowych przepustów	X	X
	UHF wnz	X	
	Pojemność i tgδ		X
	Przebiecia	X	X

Monitorowanie transformatorów mocy

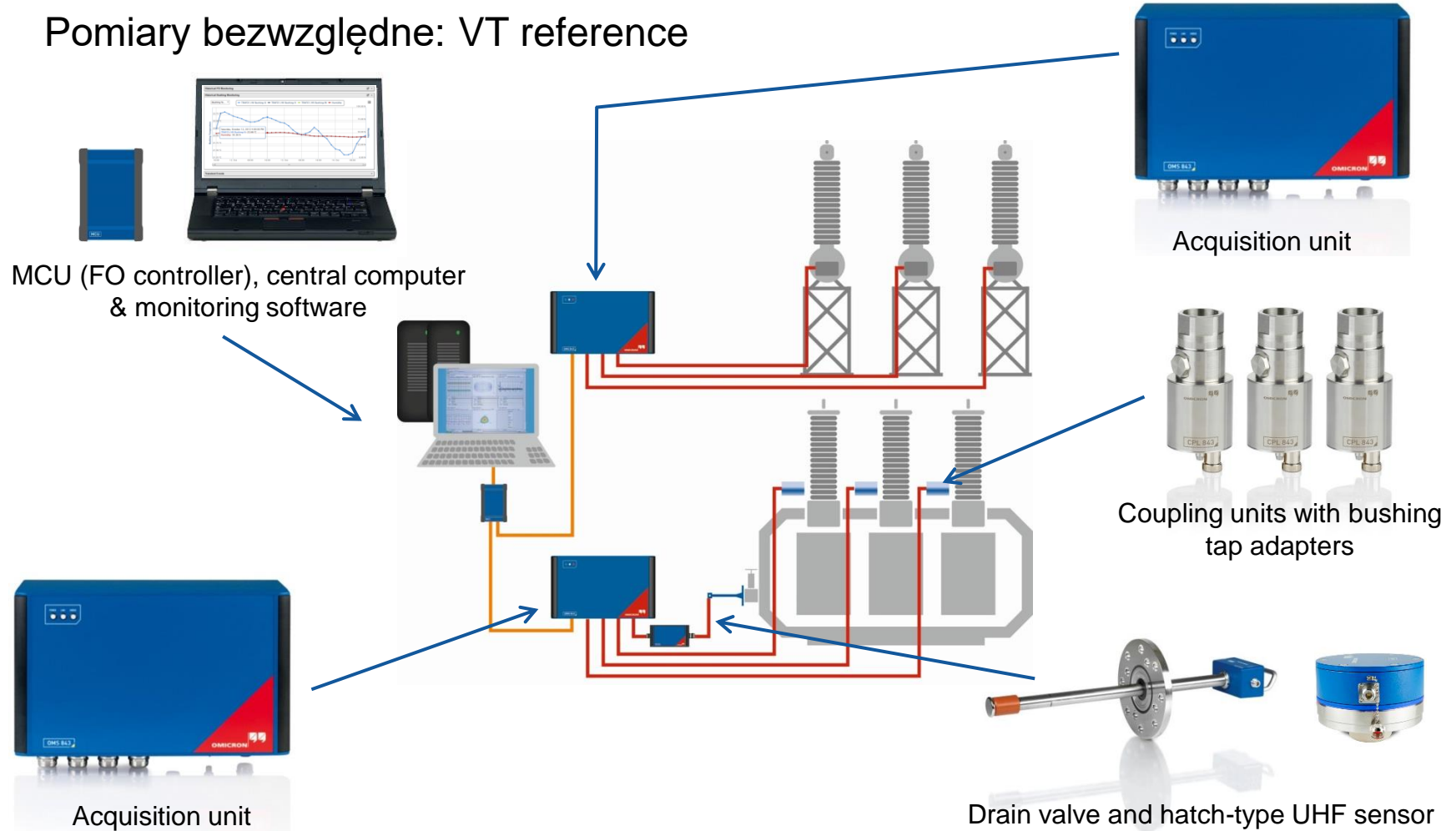

Projekt systemu

Monitorowanie transformatorów mocy

Konfiguracja systemu do pomiarów C i tgδ

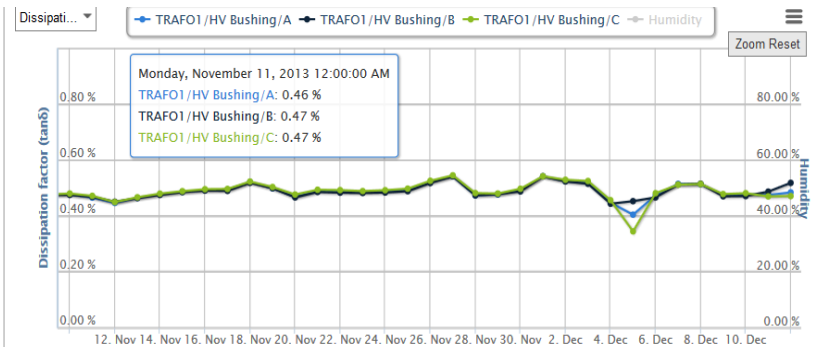
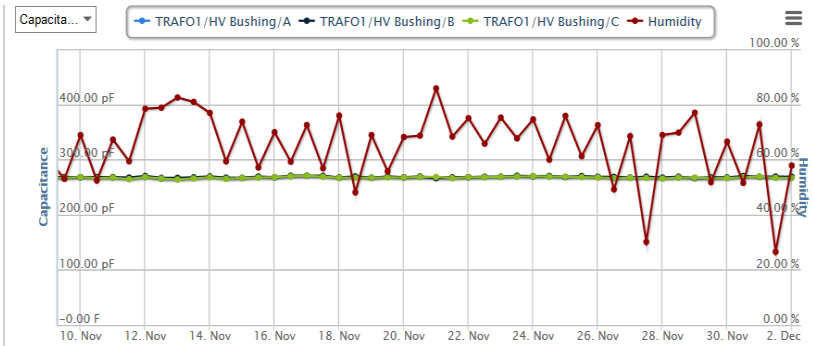
Pomiary bezwzględne: VT reference

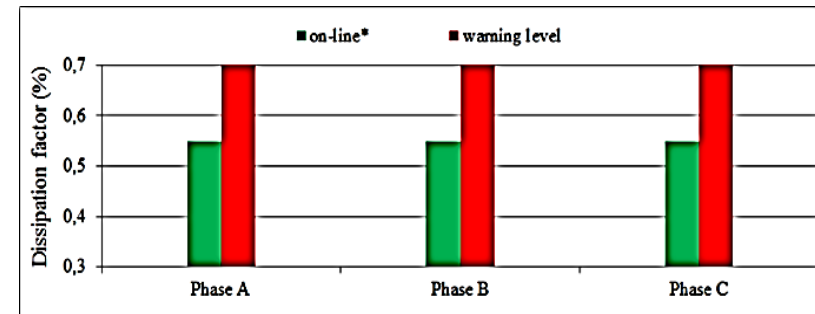
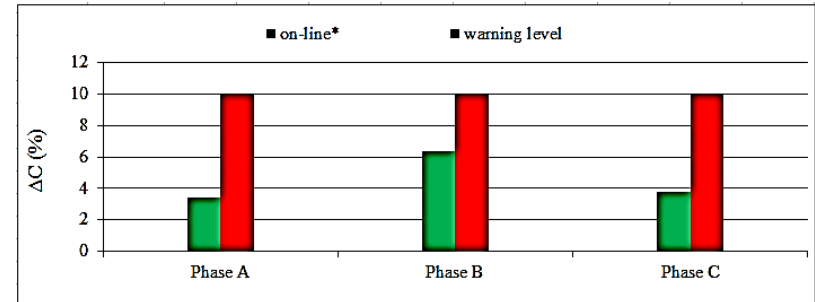
Monitorowanie transformatorów mocy

Pomiary bezwzględne pojemności i tgδ

Acceptance level of dielectric losses for bushings of different design (at 20°C)⁹

Standards	RIP	OIP	RBP
DF (tanδ) IEC60137	<0.7%	<0.7%	<1.5%
PF IEEE C57.19.01	<0.85%	< 0.5%	< 2 %

Voltage class and change of capacitance for condenser type bushings¹⁰

Voltage in kV	No. of layers	Change in %
123	14	7.1
245	30	3.3
420	40	2.5

Monitorowanie transformatorów mocy

Analiza pomiarów wnz metodą standardową (IEC 60270)

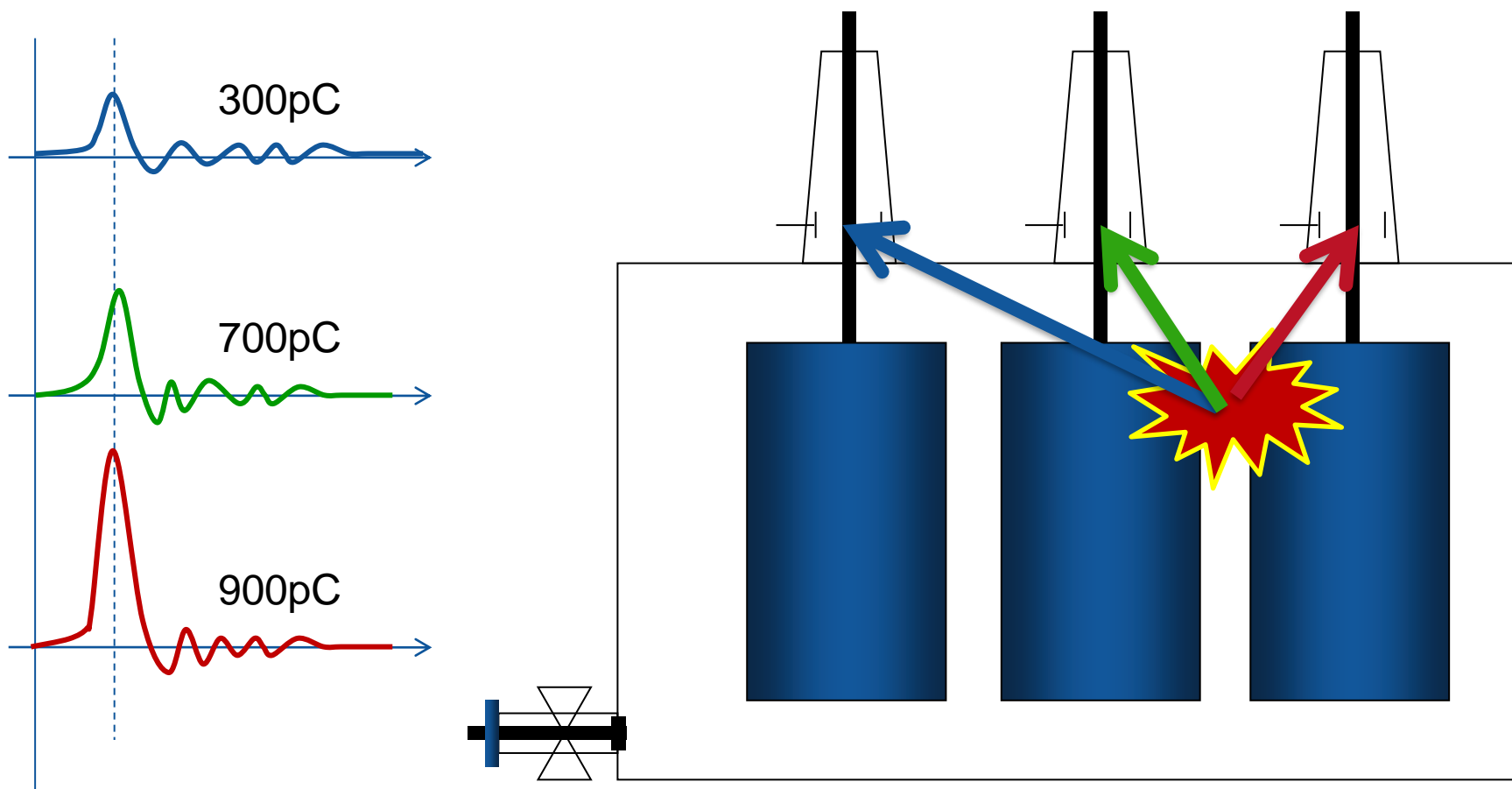
Trend poziomu WNZ mierzony w trzech fazach T1

What is 3PARD?

- > 3PARD stands for **3-Phase Amplitude Relation Diagram**
- > Synchronous measurement with three MPD units on all three phases of a test object
- > The relation of the measured PD events on all three units is used to separate different PD sources from each other and from background noise
- > This is done in a three-phase star diagram

Rozdzielenie źródeł WNZ i hałasu: 3PARD/3CFRD

How 3PARD works – PD in the test object

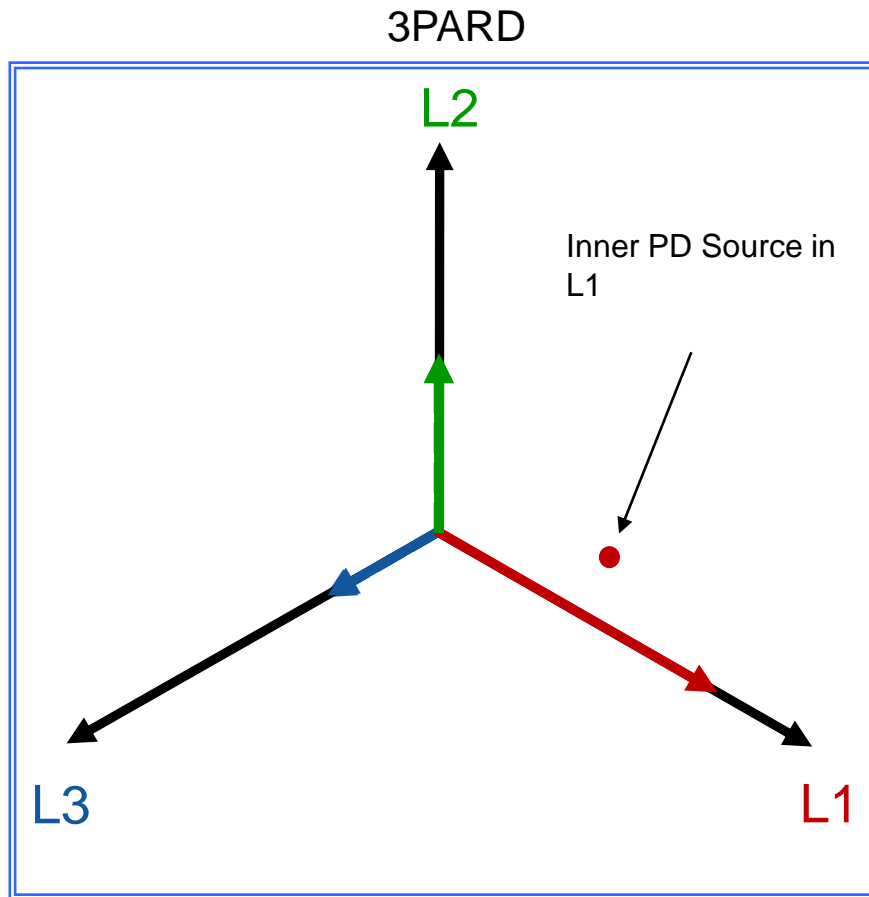

Rozdzielenie źródeł WNZ i hałasu: 3PARD/3CFRD

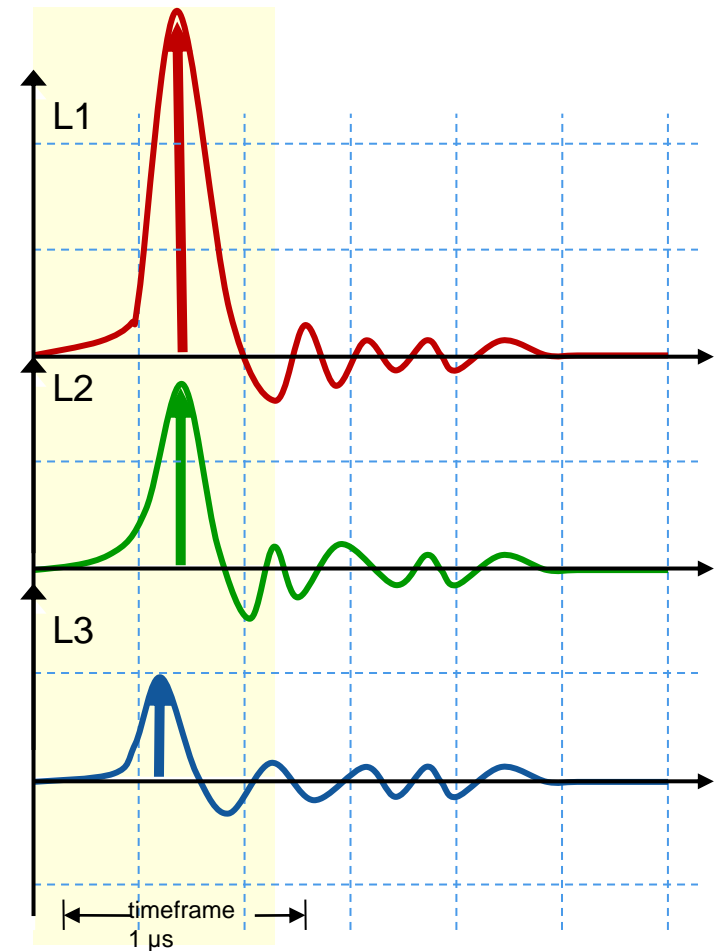
Inner PD source in L1 in 3PARD

Inner PD Source

L1 > L2 > L3

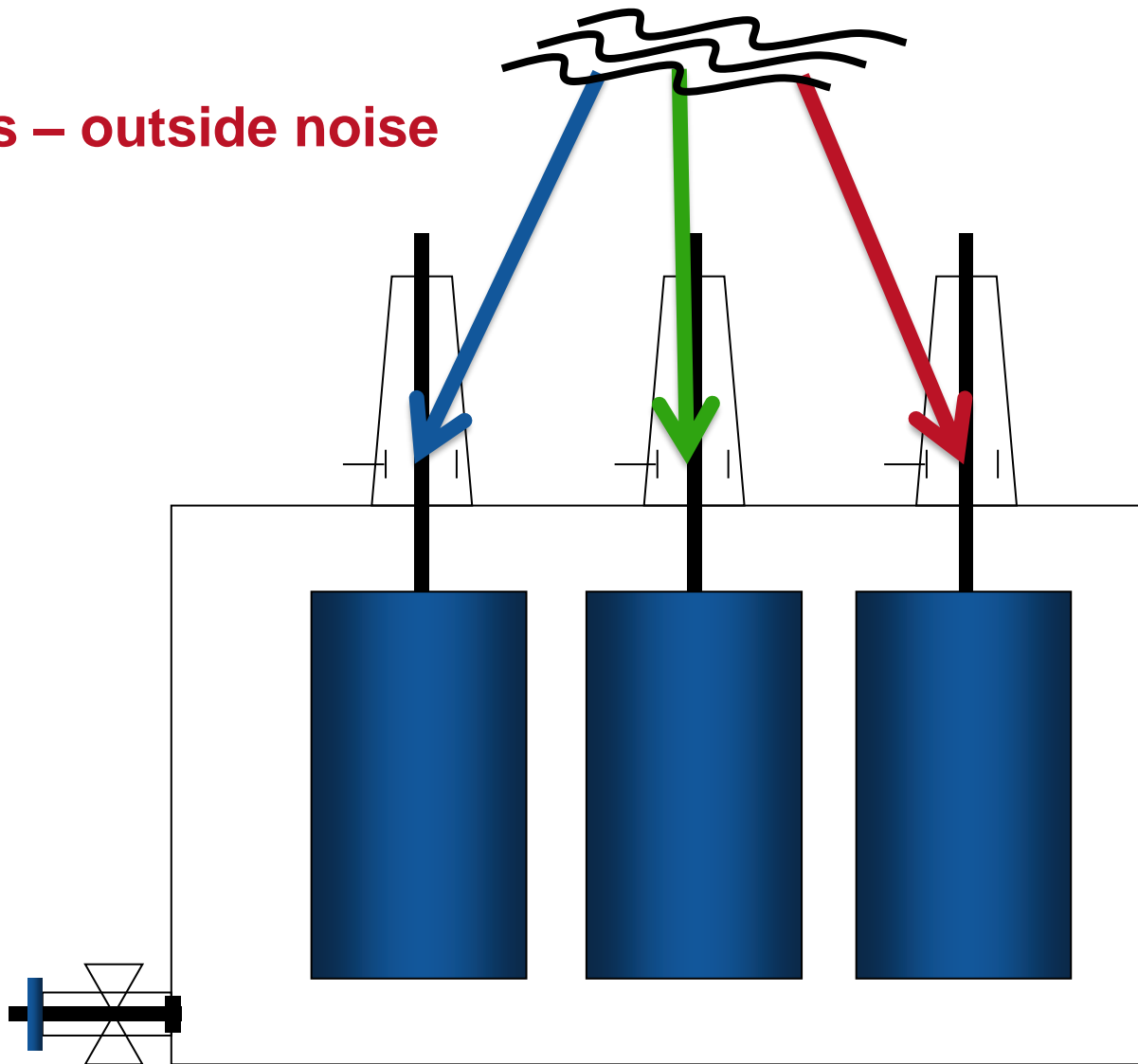
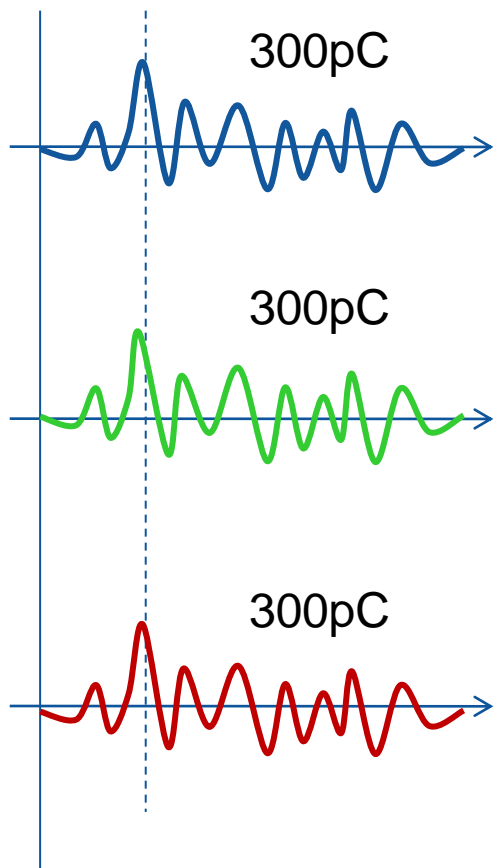

3PARD = Three Phase Amplitude Relation Diagram

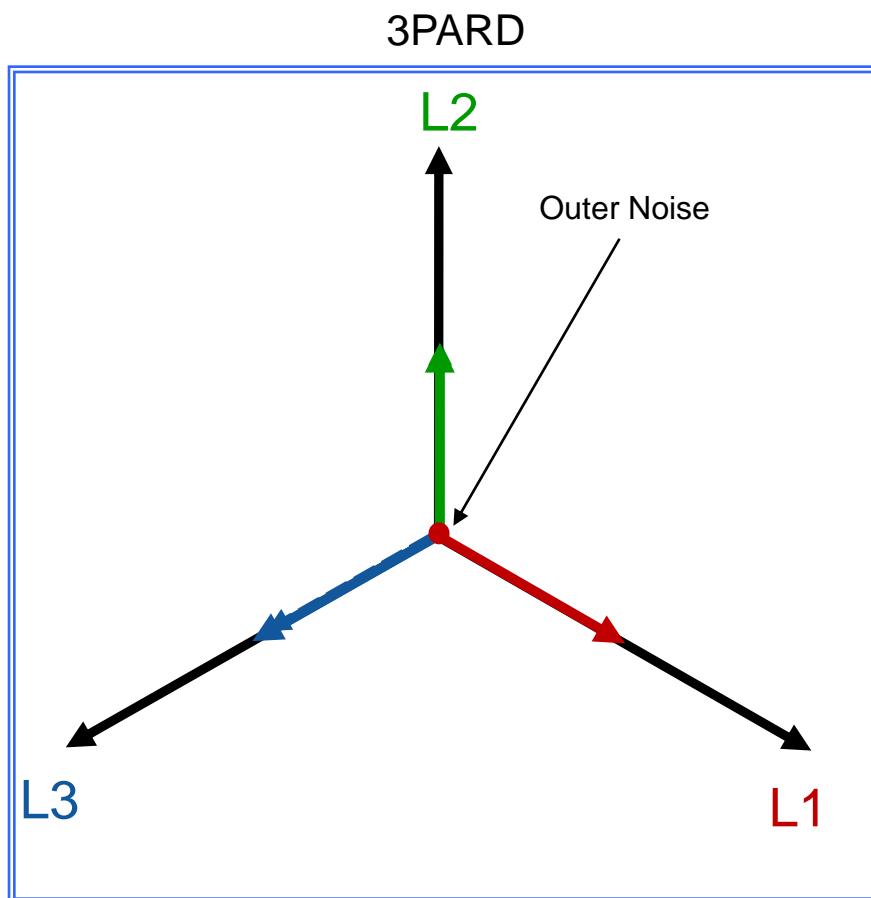
Rozdzielenie źródeł WNZ i hałasu: 3PARD/3CFRD

How 3PARD works – outside noise

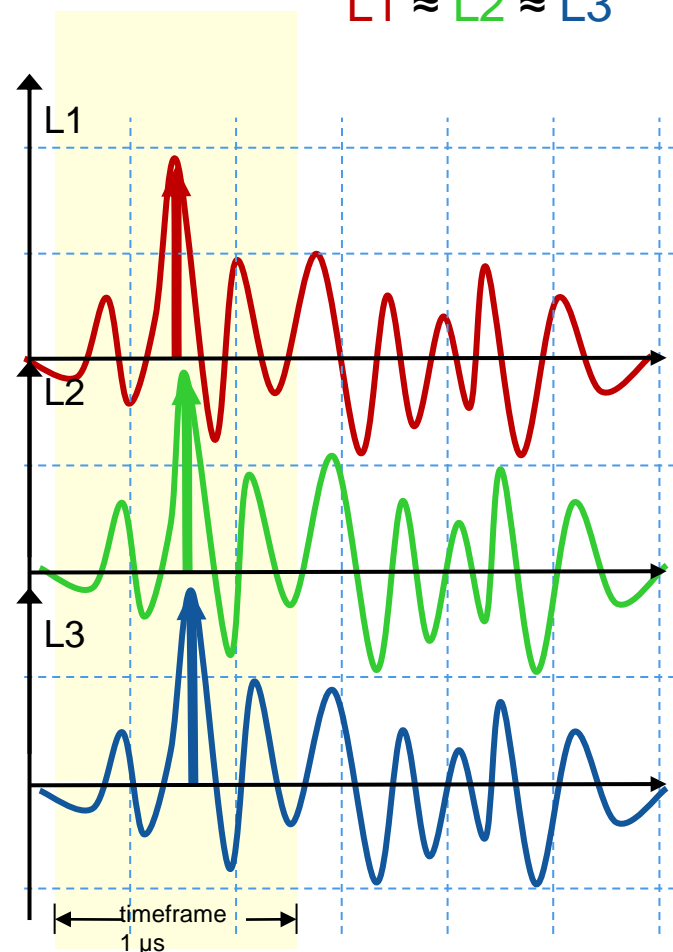
Rozdzielenie źródeł WNZ i hałasu: 3PARD/3CFRD

Noise in 3PARD

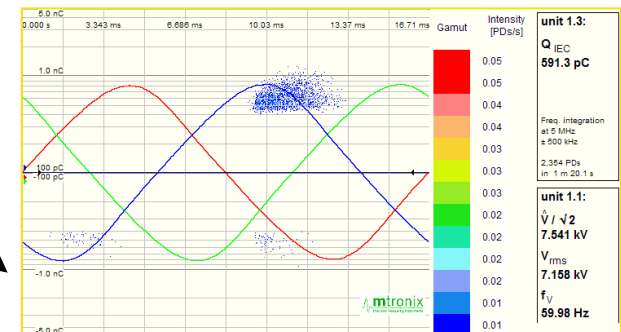
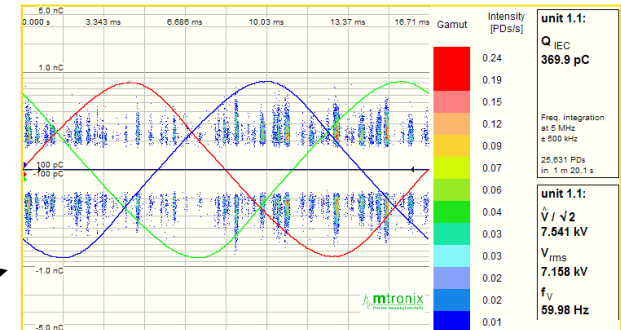
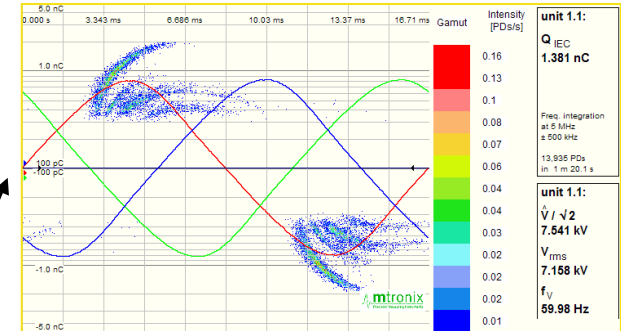
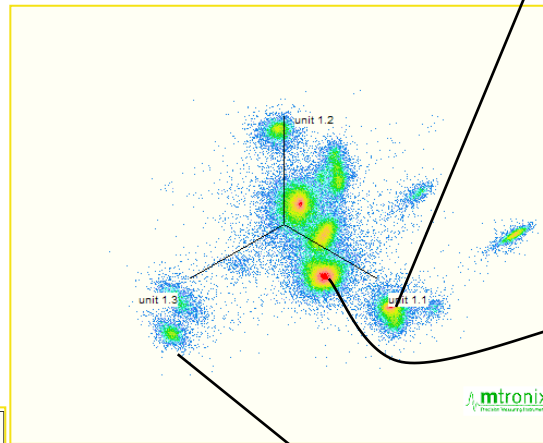
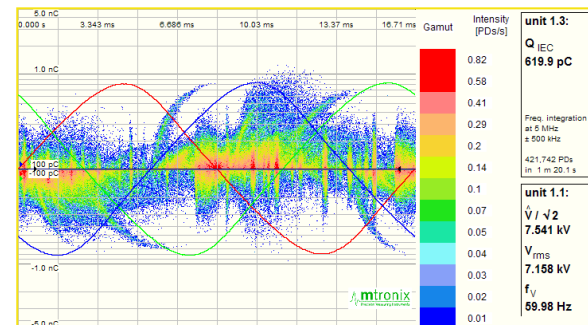
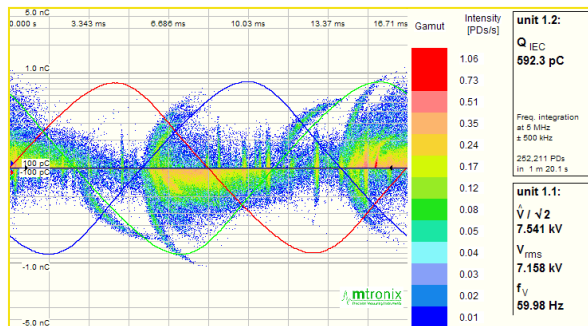
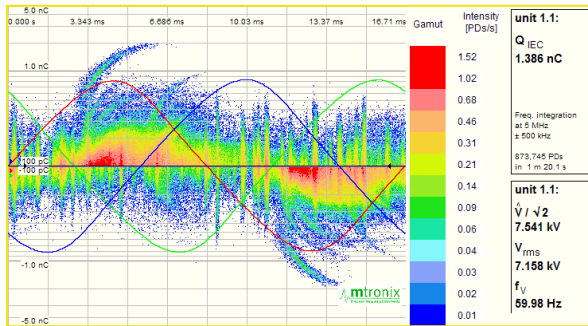
3PARD = Three Phase Amplitude Relation Diagram

Noise
 $L1 \approx L2 \approx L3$

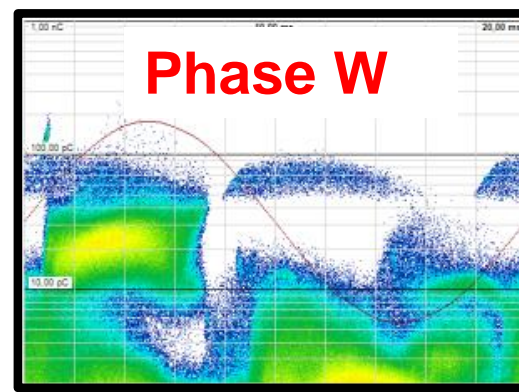
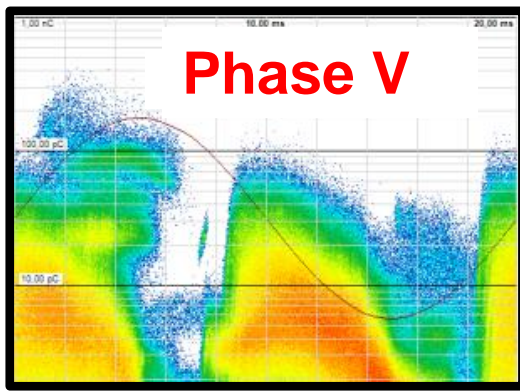
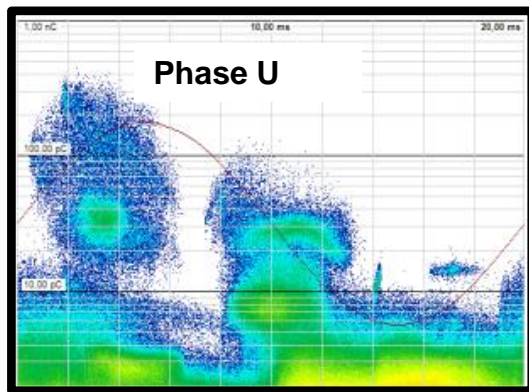
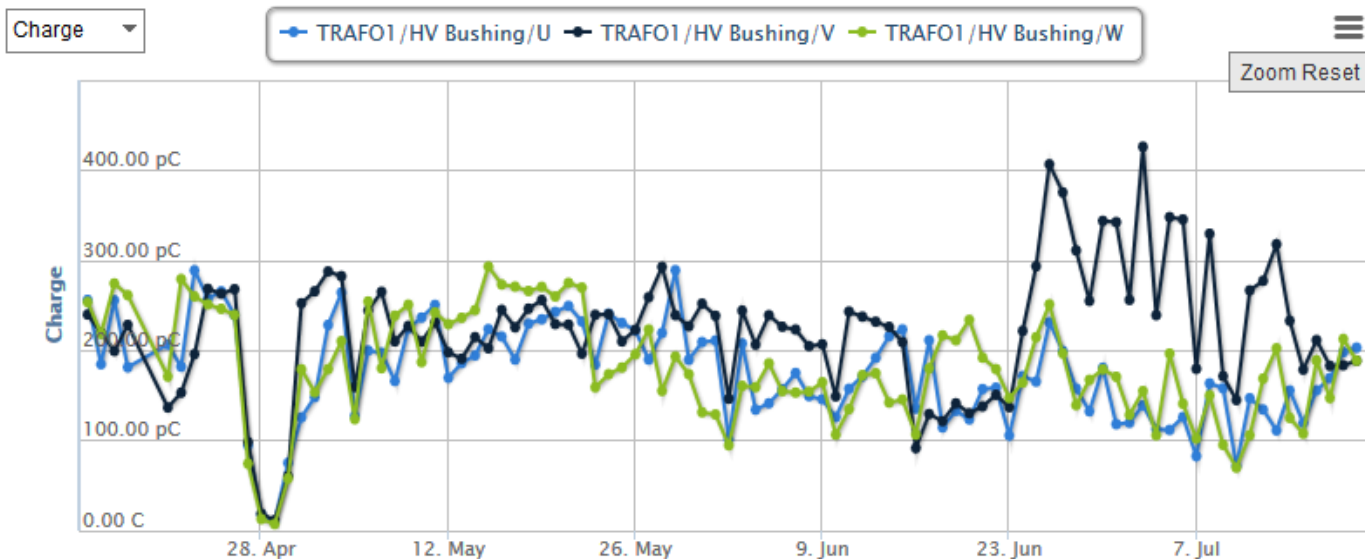
Rozdzielenie źródeł WNZ i hałasu: 3PARD/3CFRD

3PARD Analysis Principle

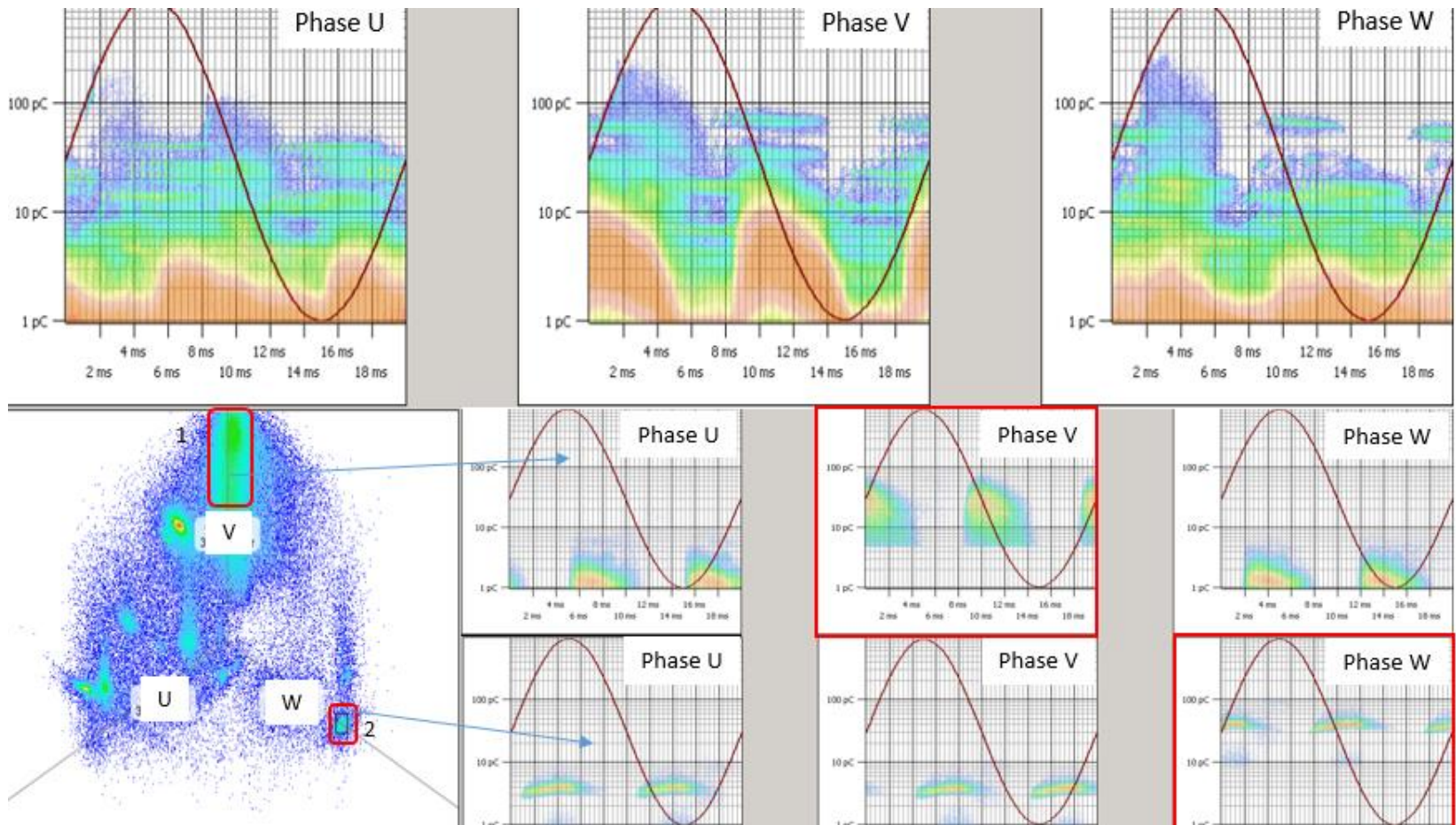

Monitorowanie transformatorów mocy

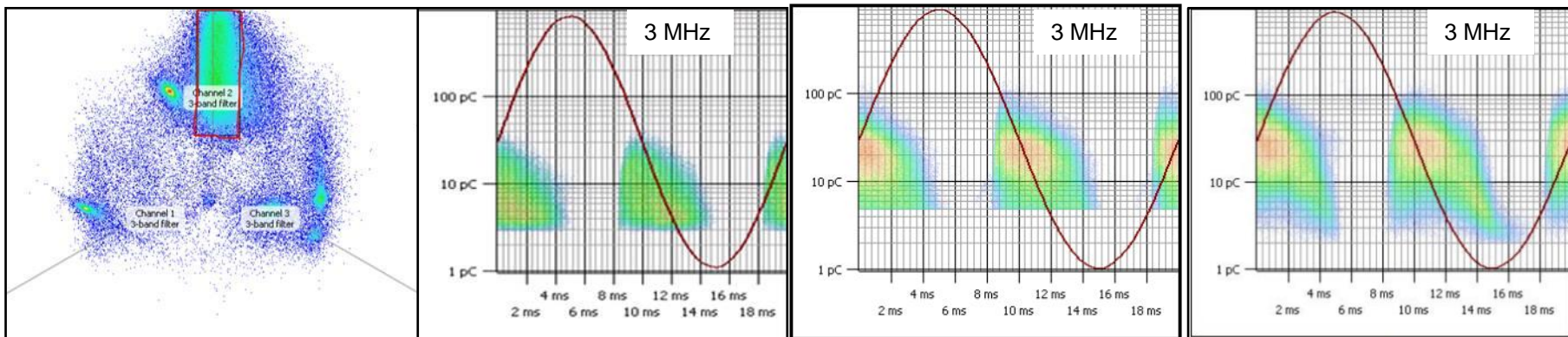
T1: Separacja źródeł WNZ prz użyciu funkcji 3PARD

Monitorowanie transformatorów mocy

T1: Separacja źródeł WNZ prz użyciu funkcji 3PARD

Monitorowanie transformatorów mocy

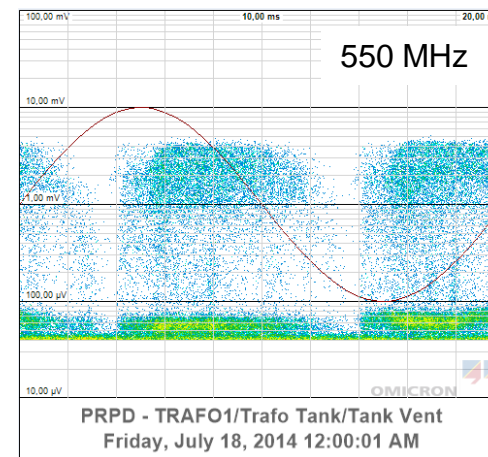
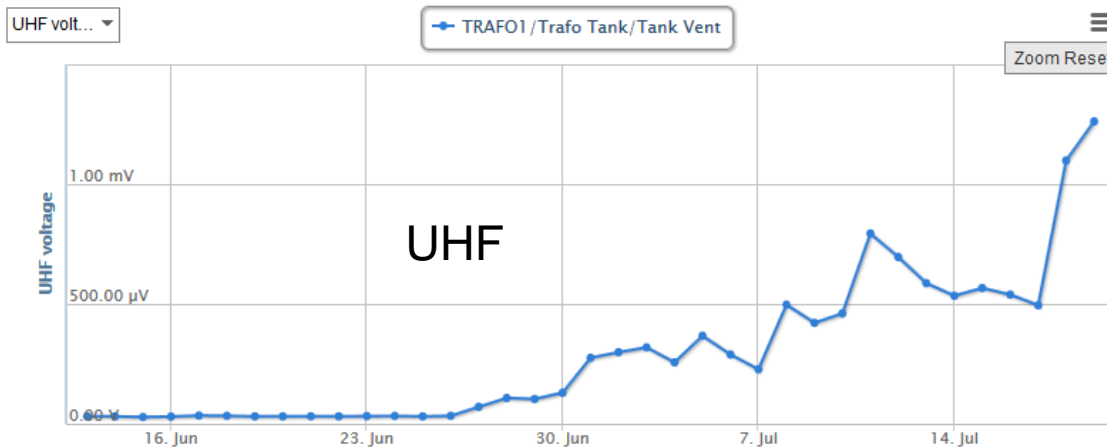

3PARD

3rd of February 2014

16th of April 2014

25th of June 2014

T1: Wyniki monitorowania

Monitorowanie transformatorów mocy

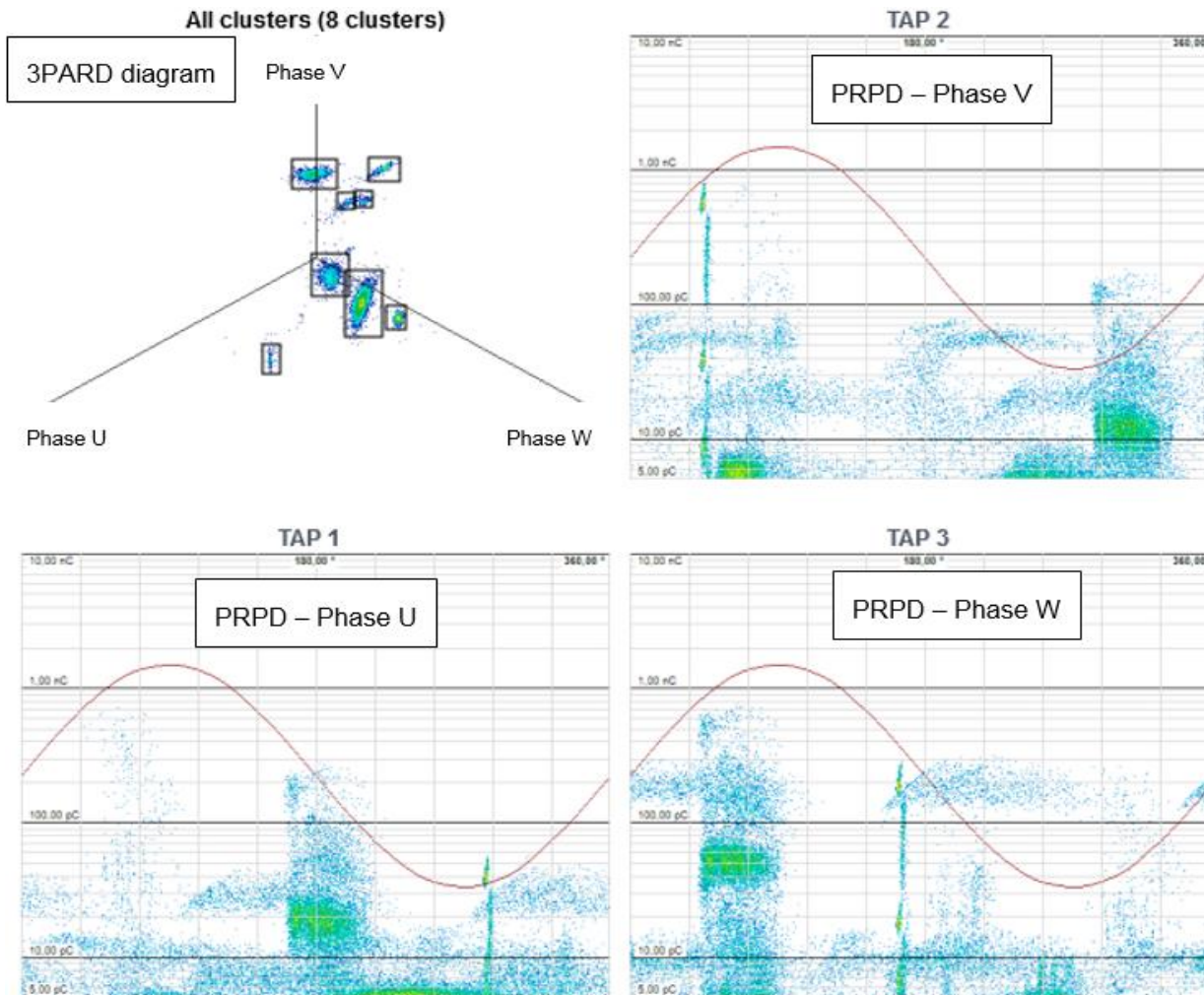
Sampling date	H ₂ (ppm)	CO (ppm)	CO ₂ (ppm)	CH ₄ (ppm)	C ₂ H ₂ (ppm)	C ₂ H ₄ (ppm)	C ₂ H ₆ (ppm)
01 April	576	557	3821	150	11	116	19
15 April	433	416	3016	115	9	92	15
15 May	966	835	5952	226	21	179	32
12 June	1212	808	5797	225	21	171	30

Interpretation methods		Result
Duval	Triangle 1	Thermal fault (300 °C < T < 700 °C; mixture of electrical and thermal fault)
	Triangle 2	Stray gassing of mineral oil T < 200 °C
	Triangle 3	Thermal fault of very high temperature T > 700 °C
Roger's ratios		Fault not identified
Doernenburg's ratios		Fault not identified
IEC ratios		Discharge of high energy
Key gas		PD in the oil

T1: Opracowanie wyników DGA

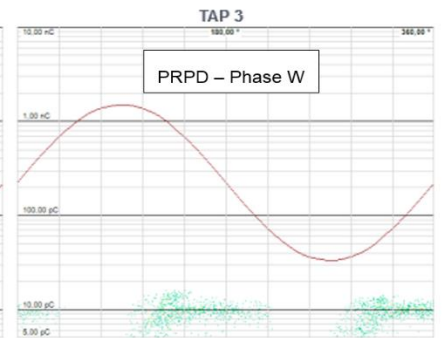
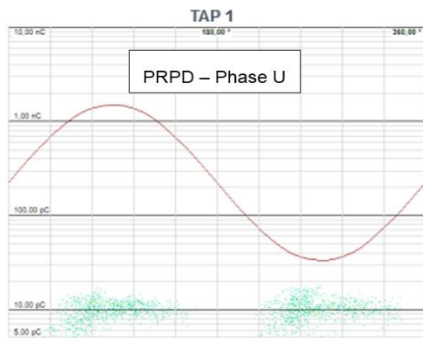
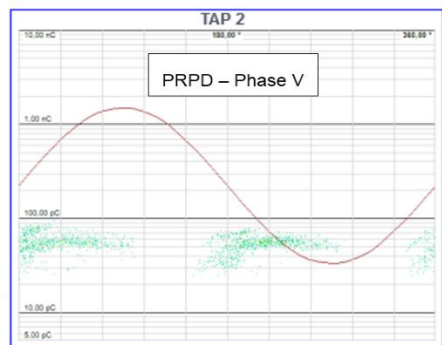
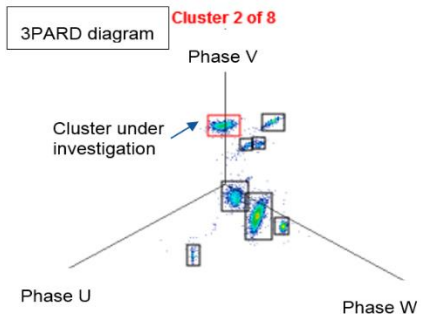

Monitorowanie transformatorów mocy

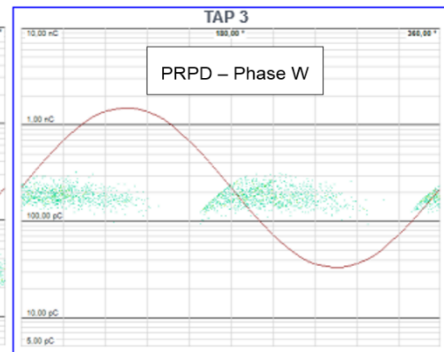
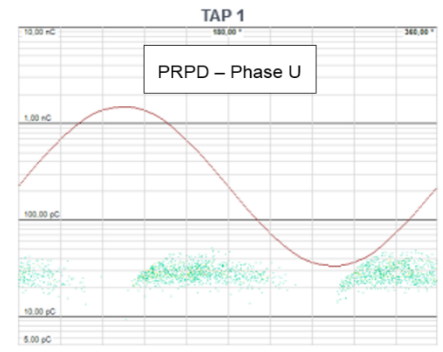
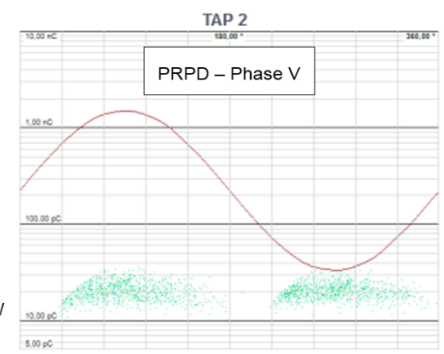
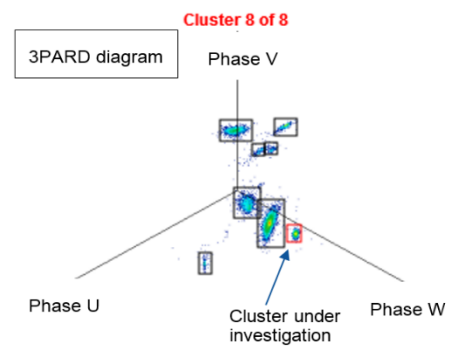

T2: Monitorowanie wnz metodą konwencjonalną – wszystkie klastry

Monitorowanie transformatorów mocy

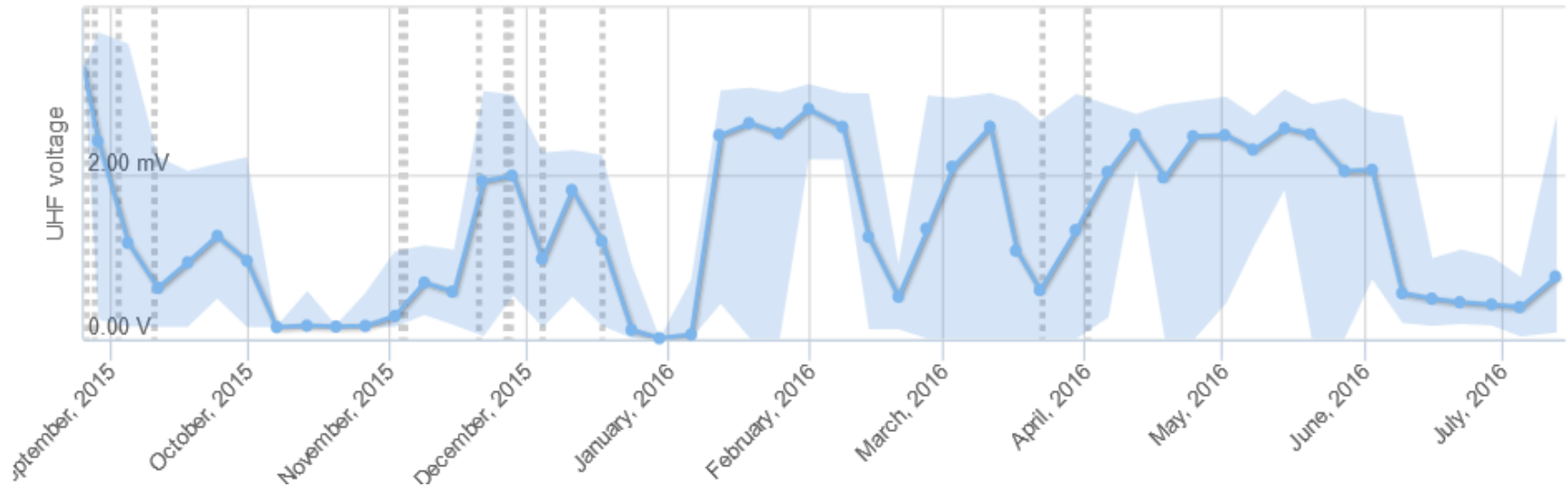
cluster no.2

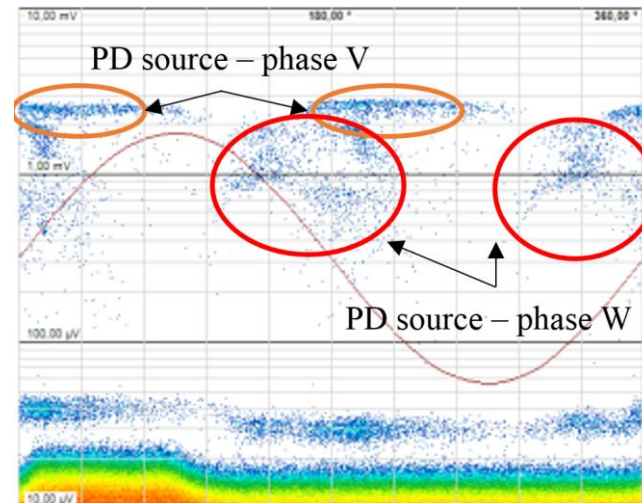
cluster no.8

T2: Monitorowanie wnz – automatyczna separacja klastrów

Monitorowanie transformatorów mocy

T2: Monitorowanie wnz metodą UHF

Monitorowanie transformatorów mocy

	Sampling date	H ₂ (ppm)	CO (ppm)	CO ₂ (ppm)	CH ₄ (ppm)	C ₂ H ₂ (ppm)	C ₂ H ₄ (ppm)	C ₂ H ₆ (ppm)
T ₂	Dec 2014	187	865	9232	512	4	1148	274
	Mar 2015	157	863	9616	513	8	1134	274
	Jul 2015	216	879	9360	500	5	1050	263
	Jun 2016	118	989	10180	540	7	1076	290

Interpretation methods		Results T ₂
Duval	Triangle 1	Thermal fault T ₃ (T > 700 °C)
	Triangle 4	Paper Carbonization
	Triangle 5	Paper Carbonization
Roger's ratios		Core and tank circulating currents, overheated joints
Dörnenburg's ratios		Thermal decomposition
IEC ratios		Thermal fault of high temperatures
Key gas		Overheated oil and cellulose

Monitorowanie transformatorów mocy

Transformer T1 (47 years of service)	Transformer T2 (43 years of service)
Wyniki pomiarów diagnostycznych	
Monitorowanie wnz: Defekty w fazie V i W potwierdzone pomiarami metodą konwencjonalną i UHF Obraz PRPD odpowiada wyładowaniom powierzchniowym i wyładowaniom w pęcherzykach gazu Wartość wnz wzrosła trzykrotnie w ciągu trzech miesięcy Aktywność wnz ma charakter ciągły	Monitorowania wnz: Defekty w fazie V i W potwierdzone pomiarami metodą konwencjonalną i UHF Obraz PRPD pattern of floating potential, surface discharge and discharges in gas bubbles Trend wnz stabilny Aktywność wnz ma charakter nieciągły/okresowy
Pomiary DGA : Kluczowe gazy: H ₂ , CO, CH ₄ Defect (wyładowania elektryczne), przegrzanie uzwojeń	Pomiary DGA: Kluczowe gazy: CO, CH ₄ , C ₂ H ₄ , C ₂ H ₆ PD defect, przegrzanie uzwojeń z karbonizacją celulozy

Zalecane czynności konserwacyjne

Transformator T1	Transformator T2
<p>Pomiary akustyczne w celu lokalizacji miejsca emisji WNZ</p> <p>Inspekcja wnętrza kadzi transformatora.</p>	<p>Pomiary akustyczne w celu lokalizacji miejsca emisji WNZ</p> <p>Pomiary rezystancji izolacji uzwojeń.</p>
Podjęte decyzje	
Transformator zostanie wycofany z eksploatacji	Transformator pozostanie w eksploatacji pod ścisłą obserwacją

Zalecenia i decyzje

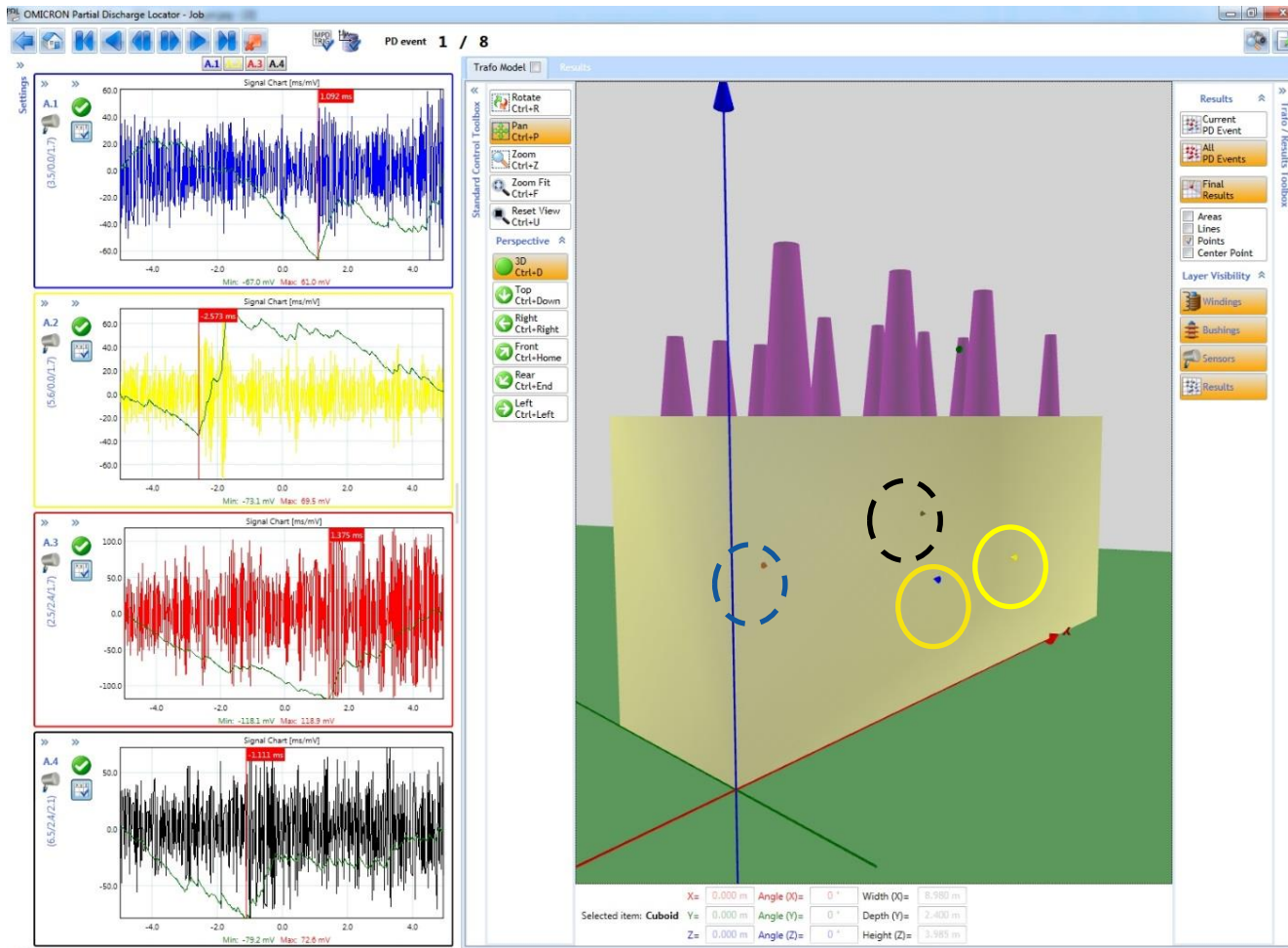
Monitorowanie transformatorów mocy

T1: Lokalizacja miejsca wnz metodą akustyczną

Monitorowanie transformatorów mocy

1st sensor position

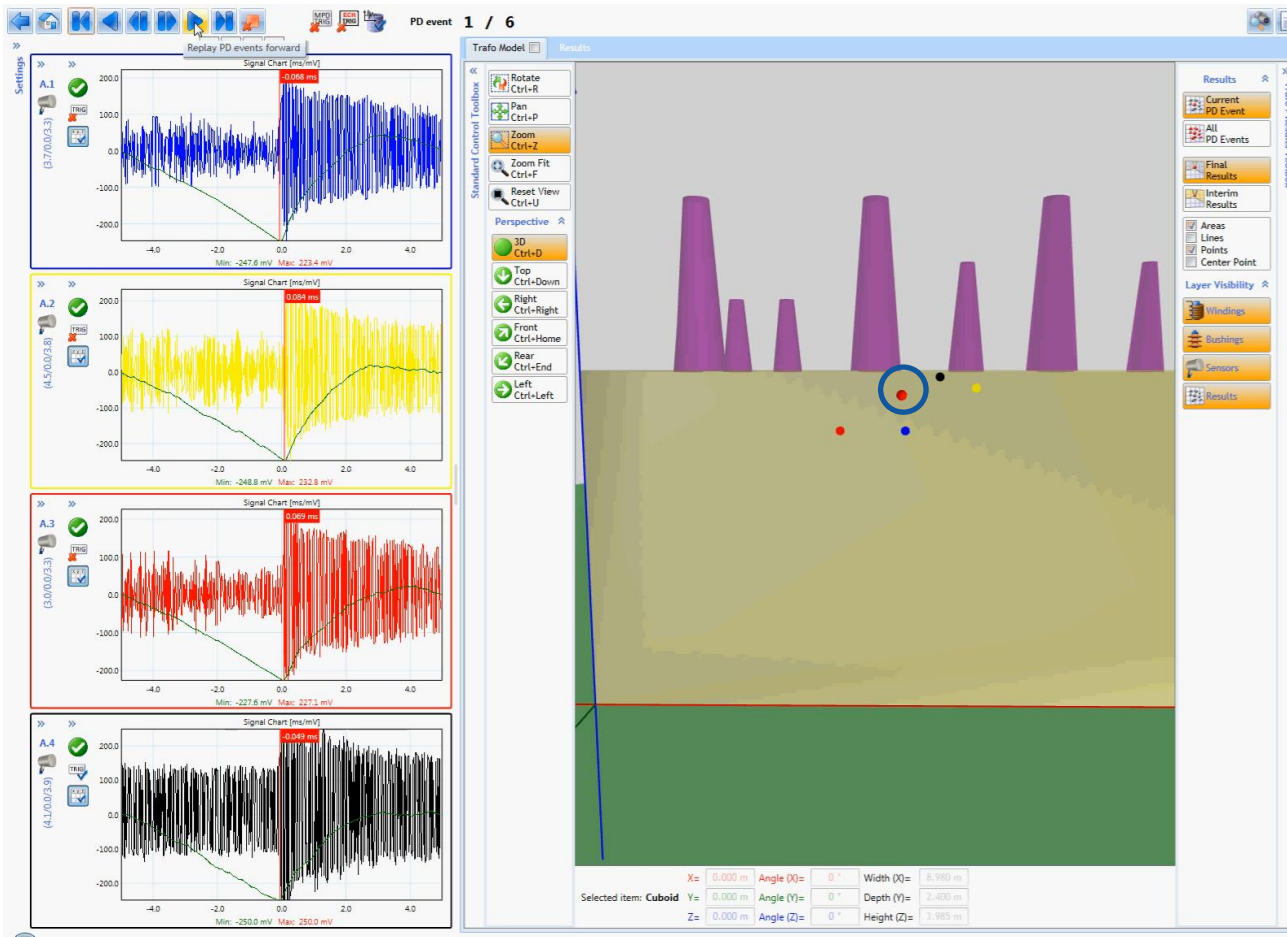

T1: Lokalizacja miejsca wnz metodą akustyczną

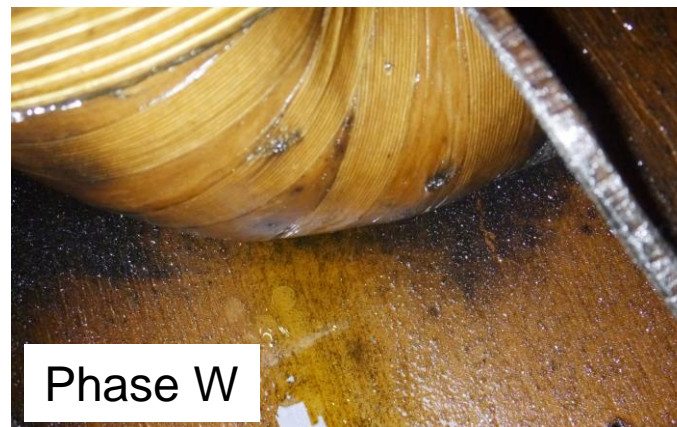
Monitorowanie transformatorów mocy

2nd sensor position

T1: Lokalizacja miejsca wnz metodą akustyczną

Monitorowanie transformatorów mocy

T1 – efekt oddziaływania wnz

Podsumowanie

- Wyniki oceny poziomu WNZ oraz analiza DGA dostarczają wzajemnie uzupełniających się informacji na temat stanu izolacji transformatora.
- Dzięki połączeniu techniki standardowej i UHF do pomiaru WNZ, lokalizacja defektów może być przeprowadzona z większą dokładnością
- Synchroniczne pomiary WNZ w trzech fazach i zastosowanie techniki 3PARD do oceny wyników pomiaru umożliwiają skuteczną separację obrazów PRPD od różnych defektów oraz od zakłóceń. Separacja może być wykonana automatycznie
- Zastosowanie systemów monitorowania ciągłego umożliwia wczesne wykrycie i identyfikację ukrytych defektów w izolacji transformatorów oraz obserwację ich rozwoju w funkcji czasu. Pozwala to na odpowiednio wczesne podjęcie środków zaradczych z wyłączeniem transformatora z użytkowania włącznie

Dziękuję za uwagę!

wojciech.koltunowicz@omicronenergy.com

23 February 2022

Localizacja wnz metodą akustyczną

Measurement setup

IEEE Guide: C57.127 for Transformers

